

Kiinteitä vuokraajajäsenöksiä
ja
maillikoja, joihin on liitetty van-
hoja kansantaruja

Kokemaan pitäjässä.

laadellut

Theodor Schwint.

Forsbyrskur

Haisbilan kupa.

Korkealla Orjapaaden kalliolla, melkein sen korkeimmalla paikalla, josta juka Sulmosen torppa lieuse lähin asunto, on

Hautausmaahan jäännös, nykyään hajotetussa tilassa ~~on~~ 18,5 metriä pitkä ja 10,5 leveä. Mahdollista on, että paikalla on ollut kolme pientä roukusta, joiden liivut ovat levittämisen kautta joutaneet sellaisiin.

Karolan kylä.

Jessun talosta noin 1½ metriä etelään (Pirkan
kaakkois) on maan läntisessä reunassa soikea
kuoppa, jonka yläpäässä ja sivulla on kiviä.
Linnaluoto

Lintilkkalan kylä.

Kullan kirkon paikalla, joka nyt on kolkonnan
pelloksi tehty, kerrotaan olleen soikeita kappi-
pia näin jonne.

Seppolan talon isäntä Matti Seppola kertoi
kyntäessään eri aikoina löytäneensä kotovainiostaan
läheltä joen rannaa 5 tai 6 kiviasetta, joista
hän lahjoitti kaksi museiin; muut olivat
lapset hävittäneet.

Linnaluoto (katso H. Appelgrenin Suomen muinais-
linnat).

Kuivon kylä.

Oittisen talon hakamaasta kalliokarjantien
lounaispuolella Mäkilän torpesta itä-
puolelle arviolta 400 metriä on

sh.
roukko, matalaksi hajotettuna noin 10
metriä leijumitaten, kahdesta koldesta pro-
jaan asti kaivettu. Eteläpuolella on roukkoille
noin 2 metriä pitkä liite.

Samalla kalliokarjanteella yläpuolella edelli-
sistä noin sata metriä kylläiseen on
roukko, $3 \times 3,6$ metriä laaja, matala, matalan
kallion päitöksen päällä.

Pöyryntalon metsäkappaleessa, maantien
varrella olevasta Luovipotti nimisestä torpesta
noin 75 metriä länsilounaaseen korkeassa kal-
liolla on

sh.
roukko $5 \times 4,5$ metriä laaja, matala.

Kun ison talon ja Kuivonkosteuden lauden
välillä ^{maata} 1850-luvulla tehtiin peltoja, löydettiin
siitä miekka, keihäs, pistin y. m., jotka pastori
Lindström vainaja toimitti Helsinkiin. Tuolla
vainiolla on vielä muutamia kivouskukaisia pieniä
kummaheikkaita.

Kerrottiin, että Oittisen talon maalla on löy-
detty miekka, vaan ei tiedetty missä.

Kaarenajan kylä.

Uuden Pitilän haassa lähellä maantietä
ja Halonon nimistä torppaa on kalliolla
raunio, 6-7 metriä laajimitateu ja aivan
matala, kun siitä on vieritetty paljon kiviä alas
kalliolta.

Kallkulaisten kylä.

Kirkkovainion Myllymäestä Kalvinkien Kallan
^{1890 luona (Kallinvaikaillo)}
partaalla löysi pellon myllyä paljon muu-
naiskaluja, jolla samoin kuin myöhäseurain
edännöllisen tutkimisen kautta löydetty esineet
ovat goudunest vastion kollektivin.

Poukka ja ^{Sykkäran} Kallan talojen rajalla näiden
välien välissä on pieni Kallomäki, josta hieman
maantielle otettaessa on löydetty muinaiskaluja

glu Hyytin talon vainiolla noiri juoli kilo-
metria talosta länneen piiri on 14 piet-
Kallasta hautakuoppaa Kallolla eri kuun-
muilla.

✓ Kerrotaan, että Kuunin talon Korkeusojen maapai-
Kassa Kullan maantien varrella toista pieninkäl-
maa kylästä Kallan niemen toisella la-
hella on iso viitta, nb. rounie.

✓ Kerrotaan, että Nirton maalla Kuusikankasalle
lähellä Riistan aluetta tiin viereisellä on Kat-
kininki ja iso seksi pienempi rounie.

x = Kallomäki

Kankaantaka.

Prakkimäessä on paljon pihkulaisia hautakuppia, kuin niitä 62, vaan lienee metsässä enemmänkin. Eriinjiä on kaivettu, useita muodottomiksiikin. Näiden lähellä on Ruotsin kaivo, joka sanotaan kaivettuksi silloin, kun sotamiehet kaivoivat ~~kaivo~~ ravinnon (s. on valia ojans) Ronkan luona olevasta järvestä ylistäron kylän kohdalla Kokemäenjokeen laskevaan liski-jokeen. Tämä lienee tapahtunut 1700-luvun lopulla ja syntyi silloin järven sijaan iso suo, jota myöskin keuyinä aikoina on kostetta kuivattua ja oijjella.

Kotolan kupa.

Alakotolan kotivainion korkeassa metsän
puoleisessa mäkinrinteessä on 6 pitkästä
hautakuoppaa pohjois-eteläistä suuntaa.

Saman talon Hakkaanpäävainion mää-
rittä metsänpuolella aitaus on myös
hautakuoppia.

Luittilan kylä (yhtymäinainen talo).

Soumilanjoen ja valtion kaivattaman ojan
yhtymäkohdalla, sen alapuolella, joen päässä
ja lähellä olevan Janskilan torjan puolella
joen rantaan on ^{tiljellyt} maakumpu, joka keuh-
veden aikana on saarena. Jari kertoo, että
tähän on sodan aikana nappia haudattu.

Kyttälän kylä.

Erkkilän talon metsänpuoleiseen vaimion takana
na Isonkivonmaassa noin 35 metriä vaimion ai-
dasta on

1 roukko, 3 metriä ristiin, 0,6 m. korkea; kuoppa kivi-
liipon puolella; tässä metkeim kiinnitys

2 roukko 7 m. pitkä idästä länteen ja 4,5 m. leveä,
noin 0,7 korkea.

5 metriä edellisestä joutoiseen on ^{etälä reunaan} rooppu kiinni

3 roukko, 4 m. pitkä ja 2 leveä.

Edellisestä pari metriä koilliseen

4 roukko, 5 metriä ristiin, 1,1 m. korkea, sam-
maltunut, shean näköinen. Tämän rouk-
kon tukkivat M. Selwinot ja H. Heikel kesä-
kuussa 1901 löytämättä mitään merkittävää.

Edellisestä noin 12 metriä koilliseen on

5 roukko, 5 metriä pitkä, 3 leveä ja 1 m. korkea
shean näköinen.

Edellisestä noin 8 metriä luoteiseen on

6 roukko, 7 metriä pitkä, 4 leveä, jammastettu,
itäpiä hävitetty pois.

Edellisestä länteen päin on

7 roukko, 6 x 5 metriä laaja ja 0,6 korkea;
kuoppa keskellä.

Edellisestä luoteiseen ja lähes 20 metriä ensim-
mäisestä aidasta on

8 roukko, kolmikulmainen ($3,6 \times \frac{2,4}{\sqrt{3}} \times 3$); kes-
keä silmäkivi; tämän vieressä kuoppa.

Ensimmäisen roukkion ja aidan välillä,
12 metriä aidasta on

9 roukko, isoilla reunakivillä varustettu,
pohoin pidetty, ruokijän väliin päälle 3 metriä
ristiin.

10 Edellisestä 70 etelään ^{ja} 12 m. aidasta on

Roukko 2 m. ristiin.

Metsätien eteläpuolelle on vieta
u epäsuunnollinen roukko, 8 x 2,5 m. laaja,
saunattunut ja keskellä sillä on keuhkokuivattam.

Eteläpuolella saunan takana, lähes 80 metriä
pää koilliseen on metsässä ainakin 6
pölkkoa kuoppaa.

Mattilan kylä.

Fiskarin talon Vankkylän vaimossa (Ryysälän kylän Ryysän talon vaimon aidan vierestä) on Aittämäki, jossa on kysymykunta soikeasta hautausmaasta, suimonit itä-läntistä suuntaa, osa polypis-steläistä.

Kerrottiin, että ~~lissalla~~ jään toisella puolella kylästä pari kilometriä itään Nörven mätyllä on kivikko-mäki, jossa on aarnihauta. Sen lahdella maan syvyydessä pitäisi olla soikeita haudantapaisia kuoppia.

Lahdella edellä Mattilan talon Jannin-maassa kerrottiin myös olevan ainakin yksi soikea kuoppa.

Mattilan talon maalla lahdella edellä on Kotonan kassio, jossa sanotaan olevan portin tapainen (kuola?).

Paiskilan kylä.

Kylä: Vöörilän talosta noin 50 à 60 metria ~~ita~~
länteen eli Lohemäesuonelle päin on nykyään
mutkein vain katojia ja pieniä leppia kasvava kivikkok-
^{Kalvan} maki (vainion sisässä siten, että näiden väli-
aita on johdettu maasuonelle. Tällä maalla
on 16 kivikkokkää, sijoitettu siten, kuten tähän
liitetty kartta osoittaa. Noilla 1-5 merkityt
kehat ovat tutkitut ja ovat ne kaikki osoittau-
tuneet olevan ~~vanha~~ varhempaan rautaaajan kau-
toja.

Kivikkokkien pinta-alaat ovat seuraavat:

Nro 1:n $7,2 \times 7,6$ metria

Nro 2:n $11 \times 10,5$ "

" 3:n $6,5 \times 5$ "

" 4:n $5,9 \times 2,8$ "

" 5:n $6,8 \times 4,4$ " + liuta $2 \times 1,5$.

" 6:n 11×11 "

" 7:n $8 \times 5,7$ "

" 8:n $5,7 \times 4,7$ "

" 9:n $4,8 \times 3,9$ "

" 10:n $5,2 \times 5$ "

" 11:n $8,1 \times 7,5$ "

" 12:n $8,2 \times 7,7$ "

" 13:n $8,4 \times 7,4$ "

" 14:n $6,7 \times 5,2$ "

" 15:n $7,3 \times 5,1$ "

" 16:n $8,8 \times 6,7$ "

Pukkala.

Puustelin kartanon louheksella on kalliokas-
jaune. Tämän kartanovuoletteen viidessä sla-
osassa lähellä väimion aitas ~~on~~ on ainakin
26 pitkulaisista hautakuoppia

Rutanbo.

Vanhasta talosta noin sata metriä länneen
on jätentkin alue
maasekainen raunio, 4,5 metriä ristiin
ja 1,5 metriä korkeaa.

Ryytsälän kylä.

Saarossa Ryytsälän talon maahan vastapäätä Ryytsälän kylän taloja on korkeanlaista metsä, jonka korkeimman kohdan kaakkoispuolella on kolme soikkata huopoa ja alempana näiden kaakkoispuolella vielä yksi samollainen.

Säpälän kylä.

Isä Thalau talon maalla (mäen rinteessä) kansa-
koulutalon alapuolella ja vaimion yläpuolella
on viisi soikeata hautakuoppaa.

Samalla mäen rinteessä vieressä vaimion
aidan sitapuoletta Isä Thalau taloon päin
on myöskin viisi hautakuoppaa.

Vähä-Thalau rannasta on löydetty pitkä ja
kapea reikäpuinen kivi, jonka talon isäntä
lahjoitti.

Paturin talon rakennuksien vieressä on monta
epätasannollista kuoppaa.

Kerrottiin että saman talon maalla noin
vanha viistä talosta yli joo telimäksässä
Kartanonperä nimisessä paikassa olisi pit-
kulaisia kuoppia.

Samallaisia kuoppia sanottiin myös olevan
Uppoon talon maalla noin vanha viistä
talosta luoteiseen Rukka nimisessä paikassa
mäen rinteessä joo rannalla.

Vuolteen kylä.

Vanha kirkkomaa sillan koverassa Holkaniemen-
joen osuudella. Siinä ollut perin perin kirkko on 1800-luvun
alkupuolella purettu, vaan karmasta kivestä Felby
sakaristo ja sen vieressä hautakolvi ovat pysy-
tyksiä.

Kärnäjämäki on nimittäin Holkaniemen joen
rannalla Väliin suunsa kuin peräti kilometrin
vanhaa kirkkopaikesta länsiluoteeseen. Kun-
mulla on kyllä kertomuksen mukaan ollut 10 metria
laaja kivikela. Kun kunnalle v. 1890 rakennettiin
asuntojuri kivikelan päälle, hävitettiin tämä suu-
rimmalta osalta, niistäkin kivistä, jotka jäivät rakennus-
muksen ulkopuolelle ovat maajunnan ajapuolella
~~olleet~~ ^{olleet} ovat muuttaneet pois. Sekä rakennusta telossa
että kesällä 1901 on kunnusta löydetty muinaiskaluja.

Vanha Vuolteen pitkänmaen länsivintessä
on vielä kymmenkunta soikeita hautakuooppaa,
nimimet (sillä aseteiden kaakijoiden) syyratamät.
Hautojen suunta on itä-läntinen.

Mäki-Vuolteen talon riihen kaakkoispuolella
on nimittäin kymmenkunta pitkulaista hauta-
kuoppaa, joiden suunta on luoteis-kaakkoisen.

Rusthollin maalla on kaivettiin löydetty muinaiskaluja; ensikerran kymmeniä vuosia sitten talon vierestä rantaan viivien kujanien kol-
dalla; toisen kerran maantien toisella puolella
kivikkomasta.

Ylistaron kylä.

Kokemäen jöven ^{itä-}rannalla Jonnilaujon suusta
pohjoiseen eli Paistilaan päin vastapäätä Vi-
rikänmäen on noin 40 vuotta sitten rakennettu
tiilistä suurikkunainen kahdeksankulmai-
nen rukoushuoneen tapainen, jonka sisällä
säilytetään erään pienen huoneen ~~se~~ luitok-
sistaan jähkästi kuluneet seinät. Tässä
huoneessa sanotaan juusepa Harviken saa-
nauksen kokemäellä käyneensä.

Harviken talon luona sen itäpuolella olevan
kalan kaakkoisosassa on muutamia soikeita
kuoppia.

Napperin talon haassa lähellä Hakalan
torppaa ja lähellä sitä ~~sitä~~ rautatien kolk-
issa ~~Piipohjasta jätettiin~~ tämä Piipohjasta
päin joutunut tasangolla maan sisään, löy-
detään ^(Hakkalan Petu löysi) rautatiellä telhessä kivun alla
pronssisen miekän ja pronssisen iso solki,
jotka aikanaan museille luovutettiin.

Napperin maalla Lautakatto nimisen vainion
maassa on 6 soikeaa kuoppa, jotka kaikki aar-
tekaivajien kaivolemia. - Lähellä, kujan toisella puo-
lella, on Pikk'umpiöitä nimisen vainion maassa
mikäkään 3 samallaista kuoppaa.

Napperin maalla Luontauslan vainiossa,
joka on edellisestä itäkaakkoon noin 3 à 400
metriä on pieni kumpu, jossa on 3 soikeaa
kuoppaa.

Pitärin talosta noin 3 à 400 metriä kaakkoon on
kujatien oikealla puolella olevassa pienessä
vainion maassa lähellä tiestä 2 soikeita kuop-
pia, jotka ovat myöhemmin frangettuja.

Ketäsin talon maalla on Armeija niminen

paikalla, samannimisen torjon luona. Se on kivi-
tasainen kenta, jonka vierossa mäki ja tälä-
laisiin oloihin nähden korkea kallio. Tällä kentällä
on tarun mukaan Ruotsin armeija ollut kauan
leivissä odottaen vihollista polyjoisesta päin